

potrebneje, ker niso prizadeti ravno učitelji, nego tudi drugi uradniki, ki se jim je zgodila tudi krivica in se sedaj čisto dogaja, da se stari uradniki vračajo v službo samo zato, da bi mogli biti upokojeni po novem zakonu. V odboru za prošnje in pritožbe je izraženo mišljenje, da bi ta sprememba ne imela velikega finančnega efekta, nasebno ker je število uradništva upokojenega po starem zakonu vedno manjše.

— **Članom in članicam učiteljskega društva za ljubljansko okolico** se daje na znanje in v ravnanje sledeči sklep odborne seje: Kljub večkratnim apelom na vsakem zborovanju za redno plačevanje članarine se ni našlo pri nekaterih tovariših in tovarišicah odziva; vsled tega se vsem onim članom in članicam, ki niso poravnali polletne članarine, odvzame glasovalna pravica; po 1. juliju pa se jih kratkoma črta iz društva, ako do takrat ne poravnajo zaostale članarine in se jih ne sprejme več nazaj kot člane, dokler ne plačajo zaostale članarine.

— **Pri proslavah državnih praznikov** naj bodo povsod poleg kraljeve podobe tudi štedno posrečena slika državnega grba, ki znači vse tri mednarodne naše kraljevine. Zato ne odlašajte z naročili! Grb se dobi po vseh večjih knjigarnah. Razpošilja ga na tudi založništvo »Učit. dom« v Mariboru kot tiskovino v močnih tulkah (rolah) v katerih je vsaka poškodba docela izključena. Zato je umestno, da ga zlasti zunanje šole naroče direktno pri »Učit. domu«. Grb s pojasnilom vred stane 20 Din; nač na je založništvo primorano zaradi visoke cene tulik (2 Din) in poštne to še posebej zaračunati kar zneso 3 Din. Nekateri šole naročajo kar za vse razrede in si s tem prihranijo večkratne zneske za ovoi in poštino. Brez dvoma je, da bude oblast zahtevala umeljavo grba tudi po razredih.

— **Zrelostni izpiti na ženskem učiteljskem v Mariboru** so zelo povoljno končali. Z odliko so izpiti prebile: a) v slov. učnem jeziku: Benko Marija, Bezjak Marija, Brinar Vanda, Černigoi Vera, Dekleva Sonja, Lužar Sonja, Pivko Vida, Stergar Eleonora, Strgar Ema, Šaina Ljudmila, Vodenik Martina; b) v slov. in nem. učnem jeziku: Planer Terezija in Rottmann Vilj. — Zrele so: a) v slov. učnem jeziku: Bernot Nada, Čoni Jožefa, Kramberger Angela, Potočnik Matilda, Potočnik Sonja, Praunseis Vekoslava, Senčar Franja, Stante Albina, Zupanc Anica, Žen Danica in Zen Vladimira; b) v slov. in nem. učnem jeziku: Groß Ida, Potutschnik Emilija, Stancer Ana in Valiavec Ana. 3 kandidatke bodo ponavljale izpit septembra. K tako lepemu uspehu smemo zavodu in poštvovalnim učiteljem zavoda iz srca čestitati. Mladim pedagoškim adeptom na kličemo: Dobrodošle v naši sredi! Idealno in požrtvovalno na delo!

— **Liboje**, Dne 10. t. m. je priredila tukajšnja šola izlet na Dobro Bodi na tem mestu izražena v imenu mladine najlepša zahvala upravitelstvu državnih toplic za brezplačno kopel, kakor tudi hotelirki Dobrna gđ. Kosievi za dobro in ceneno postrežbo šolarjem. Istotako iskrena zahvala g. Cenclju in Škobernetu v Libojah za brezplačne vozove.

— **Razstavo deških ročnih del, risb in drugih šolskih izdelkov** priredi v Ljubljani II. deška osnovna šola na Cozjovi cesti 20. in 21. junija. Cenjene tovarše in tovarišice, nasebno pa one ki se zanimajo za rokotorni potik in uspehe istega na šestrazredni osnovni šoli, opozarjamo na to in vabimo, da si razstavo ogledajo. Razstava bo odprta od 9. do 12. ure in od 15. do 18. ure. — Istočasno bodo razstavljeni v istem poslopiju tudi izdelki pomožne šole.

— **Dvajsetletnica Christofovega učnega zavoda**. Letos mine 20 let, odkar obstoji Christofov učni zavod. Tudi tukaj se je uresničil pregovor: »Iz malega raste veliko.« — Iz skromnih početkov se je polagoma razvil in razvil ta prvi tozadevni slovenski zavod do one višine, na kateri danes neoporečno stoji. Neumornemu trudu ravnatelja g. Josipa Christofa se je posrečilo v 20 letih resnega in smotrnega dela da je spravil svojo šolo na ono višino, ki ji omogoča konkurirati z drugimi sličnimi inostranskimi zavodi. Zavod ne nudi učencem samo znanstvene naobrazbe, ampak jih tudi vzgaja v strogo nacionalnem smislu. Že od nekaj se je posvečala na zavodu posebna pažnja strojepisu in stenografiji, kar so tudi upoštevali na višjem mestu in po prevratu podelili Christofovemu zavodu pravico da edino njegov za-

vod v vsej ljubljanski oblasti nosi naslov: »Oblastveno dovoljeni učni zavod za stenografijo in strojepisje.« — Neštetno priznanih pism vodstvu govori s čustvom hvaležnosti ravno o deistvu, koliko stenografije se nauče učenci v Christofovem učnem zavodu. Vsakoletne javne tekme h katerim ima vsakdo pristop prost, jasno pričajo, da se sijajni uspehi v stenografičnem pouku ne boje javnosti ter pod javno kontrolo kažejo uspehe 10-mesečne priprave. Koliko gojenk ima prav dobre službe ravno vsled znanja in praktične uporabe v stenografiji. Christofov učni zavod je edina šola, v kateri se poučuje tudi nemška stenografija. Prizadevanje šolskega ravnateljstva in res lepe uspehe priznava tudi javnost. Od leta do leta je raslo število gojencev. V prvem desetletju je posečalo zavod 1034 gojenk in gojencev, v drugem desetletju pa je to število skoro za tretjino naraslo, tako da je do danes absolviralo Christofov učni zavod 2508 učencev. Vršilo se dnevni in večerni tečaj pod vodstvom državno izprašanih učnih moči. Lep procvit Christofovega učnega zavoda je tipičen dokaz, kam dovede lahko smotrna priprava in neumorna delavnost. Ob dvajsetletnem jubileju g. Josipa Christofa mu kličemo: »Krenko naprej do 30-letnice!«

— **Vpisovanje učencev v I. deško meščansko šolo v Ljubljani za šolsko leto 1926./27.** bo v sredo, 30. junija od 8. do 12. ure dopoldne in v četrtek 1. julija od 8.—12. ure dopoldne. V zmislu odloka ministrstva prosvete O. N. br. 13.317 z dne 17. marca 1925 se sprejemajo v I. razred meščanske šole učenci, ki so uspešno dovršili četrty razred osnovne šole. S seboj naj prinesejo krstni list in zadnje šolsko spričevalo — Ravnateljstvo I. deške meščanske šole v Ljubljani.

— **Relief zelenega Pohorja**. Tovariš Josip Peitler, učitelj v Limbušu, je po specialni karti po merilu 1 : 75.000 izdelal krasni relief našeze zeleneva Pohorja, ki vzbuja s svojo precizno in lično izdelavo pozornost. Označbe potov, krajev, šol itd. so izvršene natančno po Dimnikovem zemljevidu. Ker je relief izborno učilo nasebno kar se tiče ponazorovanja terenskih oblik in nvaianja učencev v čitanje zemljevida, ga vsem šolam toplo priporočamo, nasebno onim v mariborski oblasti. Tov. Peitler je pripravljen ustreči posameznim šolam tudi v tem oziru da bo šolski okoliš dotične šole, ki relief naroči specializiral. Revnejšim krajinim šolskim svetom dovoljuje tudi olajševanje glede odplačevanja.

— **Članom, dolžnikom kočevskega okraja!** Člani, ki dolgujejo članarino še za leto 1924., 1925. in za tekoče polletje, naj iz zanesljivo poravnajo do konca tega meseca. Glavno blagajništvo terja od nas zaostali znesek, zato ponovno in zadnjič opomnimo na stanovsko in tovariško dolžnost. Zadrževanje članarine je proti pravilom! — V imenu odbora: Ana Sedejeva, t. č. blagajničarka.

— **Ročni katalog za šolsko leto 1926./27.** ki ga rabi dnevno vsak razredni in predmetni učitelj(ica) izjde v Učiteljski tiskarni v Ljubljani v avgustu t. l. Obsegal bude poleg navodil, obrazcev, odredb tabel i. dr. tudi narvažnejše odločbe Državnega Saveta, ki se tičejo učitelstva sploh. Da bo možna Učiteljska tiskarna ustreči vsem naročilom (lansko leto je pošel Ročni katalog pred pričetkom šolskega leta), se naprošajo vsa vodstva osnovnih in ravnateljstva meščanskih šol naj sporoče vsaj do 30. junija potom dopisnice na naslov Učiteljska tiskarna (Ročni katalog) v Ljubljani: a) koliko Ročnih katalogov za razredne in b) koliko Ročnih katalogov za predmetne učitelje naroči učiteljstvo na posamezni šoli oziroma na šolah v istem šolskem okolišu. Ker so pojasnila in navodila o prejemkih učiteljstva v Ročnem katalogu že marsikaterega učitelja očevala »dolgov iz prejšnjih let«, naj se sleherni učitelj(ica) prijavi za naročilo te nepotrebne in nasecenejšee ročne knjižice.

— **Sladki vrh**. Dne 27. junija 1926 ob 3. uri dopoldne priredi osnovna šola Sladki vrh šolsko veselico. Na vzporedno so: deklaracije, pete in dve teri. Vabilo se bližnje tovarišice in tovariši da se iste udeležijo in privabijo čim več občinstva k isti in s tem pripomorejo k velikemu uspehu, ki naj doplača trud tukajšnjih obmejnih delavcev.

— **BREZALKOHOLNA PRODUKCIJA**. Ljubljana. Poljanski našio 10/21 pošle vsakemu naročniku »Učit. Tovarša« zanimiv cenik brezalkoholno. Zahtevajte ga takoli: ne bo Vam žal!

Upokojitve, napredovanja in imenovanja.

— **i Imenovanja**. Štefanija Fink v Studencih pri Mariboru. Marija Sadnek-Vučnik v Mežici. Šarlota Luthar v Pučoncih. Josipina Mihelič. Maide v Ljubljani III. dekliška osnovna šola (licej). Rudolf Obrekar v Brigo n. Kočevska Reka. Franja Grom v Naklo pri Kranju. Vilma Čalogovič v Zemet. Ida Vodenik-Stedri v Mariboru III dekliška osn. šola. Milka Bračič v Mariboru I. dekliška osnovna šola.

— **i Napredovanja**. V 6. grudo I. kategorije: Dr. Maks Kavčič prof. moškega učiteljskega v Mariboru. Adolf Lapaine, prof. moškega učiteljskega v Ljubljani; v I. grudo II. kategorije Marija Štrauss v Krki. Terezija Juvanec v Škofji Loki. Ana Faidiga na Jezici. Olga Tavčar-Cvahte pri Sv. Štefanu; v 2. grudo II. kategorije Franja Passek-Verhunc v Podzemlju. Lovro Jevnikar v Št. Vidu pri Stični. Iva Lovšin v Sodražici. Angela Znidaršič-Neřima v Moravčah. Berta Lapaine v Sodražici. Matilda Weber v Žireh. Amalija Erker v Stari cerkvi. Ivanka Runovec v Grižah. Antonija Manko-Reboli pri Sv. Tomažu. Antonija Rjavec v Mariboru. Angela Schalda-Lebar pri Sv. Lovrencu. Emilija Ažman v Beltincih. Ierica Viseňiak v Žetalah. Pavla Novak v Pobrežju.

— **i Upokojitve**. Josip Štrekelj nadzornik šolskih vrto v Ljubljani. Marica Salaba-Vranjek v Mengšu. Srečko Nagu Sv. Jakob ob Savi. Fran Štefančič v Ribnici. Janez Vreže, prof. moškega učiteljskega v Mariboru. Friderik Šijanec, prof. moškega učiteljskega v Mariboru. Miroslav Pučelj Laitersberg-Krčevina. Franja Serainik v Mariboru. Ana Čepin-Wutt Št. Janž pri Dravogradu. Jakob Vrečko učitelj v Šoštanjju.

Učiteljski pevski zbor.

— **pev. 12 in 13. junija** smo se po dvomesečnem odmoru zopet polnoštevno zbrali. Iz vseh krajev Slovenije so prihitali požrtvovalni pevci in pevke, po številu nad 80. Točno in z veseljem so se udeleževali pevskih vaj.

— **pev. Koncerta ob priliki skupščine v Celju 17. julija** ne bomo priredili, ker ne moremo do takrat naštudirati programa, ki bi delal pevskemu zboru slovenskega učiteljstva čast.

— **pev. Prihodnji pevski tečaj** se bo vršil od 2. julija ob 8. uri do 10. julija v Ljubljani, in sicer v »Glasbeni Matici«. Prijave za hrano in stanovanje pošiljajte tainiku: Drago Zupančič Cesta na Rožnik 5. Ljubljana. Na prijave ki jih sprejemem po 1. juliju se ne bom oziral.

Tainik.

Vestnik upokojencev.

— **up. Občnj zbor »Društva upokojenega učiteljstva za Slovenijo v Ljubljani** bo v soboto 3. julija t. l. ob 14 uri v osn. šoli na Ledini z običajnim vzporedom. Ker se bodo pri tem zborovanju prena-rejala zastarela društvena pravila ter se bo volil tudi nov odbor, se pričakuje obilna udeležba članstva. — Po zborovanju na se sn'demo vsi, kar nas je dobre volje in se zavedamo še starega učiteljskega tovarištva, k priateljškemu sestanku na Vidovdanski cesti »pri Možini«. Na svide-me torej stari gardisti. — k.

— **up. Društvo upokojenega učiteljstva Slovenije** je letos meseca maja po gđč. blagajničarki izplačalo 1200 Din posmrtnine dedičem po umrlem g. nadučitelju Antonu Javoršku. Tako je prejel tudi v mainiku dedič po umrli učiteljici Praprotnik-Beg 1200 Din posmrtnine. Društvo je narastlo, da je štelo 300 članov. Vsak prispeva po 5 Din. in sicer 4 Din za posmrtnino, 1 Din pa za upravne, poštne in čekovnuradne stroške. Kl znašajo vsakokrat okoli 300 Din.

Naša gospodarska organizacija.

— **g Učiteljska Samopomoč**. Obveščam društvene člane, da je 30. maja 1926 umrla članica Josipina Stivka iz Št. Jurija ob lužni železnici. Dediču je bila 8. junija 1926 nakazana posmrtnina 9550 Din. Položnice za ta — 115. — smrtni slučaj prejmejo člani pozneje. — Prosim še enkrat vse tiste člane, ki imajo doma zadnje položnice iz aprila t. l., da nakažejo zaznamenovane zneske. Danes — 12. junija 1926 — znaša neporavnani znesek 5113 Din. — Pozivam na tudi vse one, ki so se že pred dalj časa prijavili za sprejem v U. S., da nakažejo spre-

jemne pristojbine. Teh priglašencev je nekaj nad 100 — Učit. Samopomoč ima danes 1927 članov, posmrtnina znaša 9635 Din.

Prirodopisne zbirke.

(Dalje.)

Prepariranje.

Prepariranje kornih polžev se v bistvu ne razlikuje od prepariranja sladkovodnih polžev: velike umorimo z vrelo vodo in potegnemo s pinceto ali ukrivljeno buciko iz lupine, male pa pustimo, da se vsuše.

Lupinice očistimo s pomočjo obrablene krtače za zobe in malih čopičev, nato jih polagoma posušimo (ne na soncu in ne na peči!).

Ako pa hočemo pripraviti živali, potem moramo postopati drugače. Vsa ona sredstva, ki jo umore hitro, so neuporabna, ker se polž obenem potegne kolikor močje daleč nazaj v svojo hišo. Tudi če bi ga hoteli potegniti iz hiše: tako je skrčen in stisnjen, da ne kaže več svoje prave slike. Ne preostaja nam drugo sredstvo, kakor da polža v zamašeni posodi polni vode zadržimo. Žival se večinoma pri tem popolnoma iztegne. Nato jo v kar najboljši naravni legi razpomo na koščku lesa ali plutovine in denemo v alkohol 50% in postopno prenašamo v močnejši alkohol. Tudi formol je uporaben, vendar nekoliko kvart lupinico. — Mesto tega lahko tudi z injekcijsko brizgalko vbrizgamo v zadušene polža 4% raztopino formola v alkoholu; pogostoma se pri tem še tinalni-ki tako iztegnejo, da je zdaj preparat docela podoben živemu polžu.

Vsi »mokri« preparati šolskih zbirk so običajno spravljani v cilindričnih posodah, nalepljeni in podolgasto stekleno ploščo. Kot lepilo nam najbolje služi navadna želatina. Drobnost zrezani želatini dodamo toliko vode, da je želatina ravno pokrita, in pustimo, da se namoči. Če to namočeno želatino zmerno segrejemo (lonček postavimo v lonec vrele vode), se takoj raztopi: s to raztopino nalepimo žival na steklo — lim držli takoli, ker se ohlajena želatina strdi.

(Dalje prihodnjč.)

Iz naše stanovske organizacije.

Gibanje okrajnih društev v Sloveniji.

Vabila:

= **IZREDNI OBČNI ZBOR UČITELJSKEGA DRUŠTVA LITIJSKEGA SREZA** se vrši v šoli v Litiji 23. junija 1926 ob 10. uri dopoldne. Dnevni red: 1. Pozdrav po otvoritellju. 2. Volitev novega, oziroma izpolnitev starega odbora. 3. Poročilo funkcionarjev. 4. Slučajnost. K častni udeležbi vabi odbor.

Poročila:

+ **Učiteljsko društvo za Meziško dolino** je zborovalo dne 6. marca 1926 v šoli na Prevaljah. Navzočih 35 članov.

Tov. predsednik I. Feinig otvori zborovanje ter pozdravi vse navzoče osobito novovstopivšo članico gđc. Josipino Može. Omenja nadalje, da stojijo v teh mesecih zborovanja društev, članic UJU v Sloveniji v znamenju deklaracije in protideklaracije. Vsi člani in članice društva so prepričani, da bude končno zmagalo naše pravico in demokratično stališče in da bude večina društev sprejela deklaracijo, ki je izšla kot pod večletnega delovanja našega društva. Tov. predsednik pojasnjuje v nadaljnjem dogodku, ki so se izvršili po seji širjega sosveta 10. jan. 1926. Poročilo vzamejo navzoči odobruje na znanje.

Tov. Moderndorfer ponavlja svoj predlog, ki ga je stavil na obnem zboru: Učiteljstvo naj korporativno pristopi k vsem podjetjem, ki nosijo učiteljsko firmo, tako k Učiteljski tiskarni itd. Učiteljstvo mora gospodarske organizacije tudi obvladati. Odločilno besedo mora imeti članstvo organizacije v vseh teh organizacijah. Te organizacije morajo biti sestavni del UJU, ne smejo pa biti v rokah par oseb, ki kakor je razvidno iz dogodiljavev, hočejo potom teh organizacij diktirati smernice UJU, preprečiti moramo trgovanje z našim imenom; kar nosi ime »Učiteljsko«, mora tudi res postati last učiteljstva, organiziranega v UJU. Iz Meziške doline je priglasilo 8 tovarišev

* Umestno je, dodati vodi nekoliko kokaina, kloralnega hidrata ali kakega drugega ark. sredstva

ARGUS	je naš najboljši informacijski zavod
ARGUS	ima v vseh mestih svoje poverjenike
ARGUS	daje informacije o vsem, zlasti pa o finančnem stanju donasnih zavodov, trgovsko-industrijskih podjetij in privatnikov
ARGUS	ovne informacije so vsakdar točne izbrpne in hitre
ARGUS	se nahaja v Vuka Karadžića ul. II, Beograd
ARGUS	ov telefon je 6-25, a brzojavni naslov Argus